

Občina Tolmin
Ulica padlih borcev 2,
5220 TOLMIN
Urad župana

Številka: **511 – 0001/2015/1**
Datum: **6. marec 2015**

OBČINSKI SVET OBČINE TOLMIN

Zadeva: **Kandidatura mesta Tolmin za naziv Alpsko mesto leta**

Alpe so v Evropi prepoznane kot raznolik, a hkrati enovit prostor znan po celem svetu. To potrjuje tudi povezovanje v okviru Alpske makroregije, ki jo je v minulem letu potrdila tudi Evropska unija. Povezovanje in sodelovanje v okviru omenjenega prostora ima že dolgo tradicijo. Ena izmed dolgoletnih pobud, ki na simboličen način promovira trajnosten razvoj ob hkratnem dviganju prepoznavnosti posameznih območij, je tudi Alpsko mesto leta.

Prvi, ki je dal idejo za uresničitev pobude Alpsko mesto leta, je bil Gerhard Leeb iz Beljaka (Avstrija). Razvila se je iz želje, da bi oblikovali modele trajnostnega razvoja, ki bodo uskladili enkratnost naravne krajine alpskega sveta z gospodarsko dejavnostjo in mestnim življenjem. Leta 1997 je nastal projekt Alpsko mesto leta, v istem letu pa je bilo prvič za dveletno obdobje razglašeno alpsko mesto leta – naziv je prejelo avstrijsko mesto Beljak/Villach, ki je v naslednjih letih opravljalo reprezentativno vlogo za alpska mesta leta. Zaradi vedno večjega obsega nalog, ki jih je treba opravljati, je bilo marca 2003 ustanovljena interesna skupnost Alpsko mesto leta, delo se je profesionaliziralo. Novembra 2006 je interesna skupnost zaradi pravnih razlogov nasledilo društvo Alpenstadt des Jahres e.V. – Ville des Alpes de l'Année – Citta alpina dell'anno – Alpsko mesto leta. Društvo je nepridobitna organizacija s sedežem v Bad Reichenhallu v Nemčiji.

Prostovoljno povezovanje nadgrajuje uradne protokole, med katerimi je najpomembnejši Alpska konvencija, katere podpisnica je tudi Slovenija in velja za alpski del države. Območje Alpske konvencije zavzema 33,4 odstotkov slovenskega ozemlja. Vanj je vključenih 62 slovenskih občin, nekatere v celoti, nekatere le z deli naselij. S podpisom Alpske konvencije leta 1992 se je Slovenija zavezala, da bo v sodelovanju z ostalimi alpskimi državami zagotavljala **varstvo in trajnostno-sonaravni razvoj** alpskega prostora, hkrati pa bo **zaščitila gospodarske in kulturne interese** tamkaj živečih prebivalcev. Leta 1995 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu Alp – Alpske konvencije. Leta 2003 je v Državnem zboru sledila tudi ratifikacija osmih izvedbenih protokolov, ki natančneje opredeljujejo ukrepa za vsebinska področja urejanja

prostora in trajnostnega razvoja, varstva tal, varstva narave in urejanja krajine, hribovskega kmetijstva, gorskega gozda, turizma, energije ter prometa. Nosilec Alpske konvencije v Sloveniji je Ministrstvo za okolje in prostor, izvajanje konvencije in protokolov pa je naloga vseh vladnih institucij, lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij, raziskovalnih, strokovnih in drugih organizacij, kakor tudi posameznikov.

Društvo Alpsko mesto leta je partner Alpske konvencije, saj s svojimi članicami tvorno sodeluje pri izpolnjevanju posameznih ciljev. Naziv Alpsko mesto leta je priznanje za obstoječe usmeritve občine, hkrati pa zaveza za ekološko, gospodarsko in družbeno prizadevanje pod okriljem trajnostnega razvoja. Naziv vsakokrat prejme alpsko mesto, ki ga odlikuje posebna zavzetost pri uresničevanju Alpske konvencije. Kandidira lahko torej vsako alpsko mesto, ki je pripravljeno dokazati, da se ekologija in ekonomija ne izključujeta, temveč se s pogledom v prihodnost smiselno dopolnjujeta. Naziv ima tudi oglaševalski učinek, ki ga ni mogoče podcenjevati. Letna članarina društva znaša 5.000,00 EUR.

Načela članskih mest društva Alpsko mesto leta:

- zagotavljanje aktivne udeležbe prebivalstva,
- povezovanje z drugimi območji,
- trajnostno oblikovanje prihodnosti,
- širjenje stikov in sodelovanja,
- nadgrajevanje sodelovanja.

Občina Tolmin je svojo zavezanost k trajnostnemu razvoju opredelila v Razvojnem programu z vizijo zelene občine, ki bo prijazna tako domačinom kot obiskovalcem.

Občina Tolmin bo to vizijo uresničevala s tem, da bo enakomerno na celotnem območju občine:

- spodbujala podjetnost na vseh področjih,
- zagotavljala kakovostne storitve za vse kategorije prebivalstva na celotnem območju občine,
- skrbela za trajnostno rabo naravnih virov,
- si prizadevala za čim boljšo mobilnost in dostopnost ter infrastrukturno opremljenost,
- spodbujala povezovanje naravnih, kulturnih in človeških potencialov za uveljavljanje turistične destinacije in uveljavljala trajnostna načela, ki bodo občino uvrstile med vodilne zelene destinacije ter
- uveljavljala trajnostni razvoj kot medgeneracijski in medsektorski kompromis.

Nekateri primeri vsebin, s katerimi občina Tolmin že sedaj izkazuje svojo usmeritev:

- nizkoogljična strategija (občina je del pilote regije, ki si je kot prva v Sloveniji nizkoogljičnost zastavila kot razvojno priložnost),
- konvencija županov (s podpisom Konvencije županov je Občina Tolmin vstopila v družbo evropskih občin, ki so se zavezale k povečanju energetske učinkovitosti in rabi obnovljivih virov energije),
- energetska sanacija objektov (z obnovo javnih stavb je občina že do sedaj svoja sredstva vlagala v zmanjšanje potratnosti svojih objektov),
- sanacija javne razsvetljave (enkratna investicija, ki dolgoročno razbremeni proračun ob hkratnem izboljšanju energetske učinkovitosti naprav),
- ukrepi trajnostne mobilnosti (spodbujanje kolesarske mobilnosti, gradnje kolesarske infrastrukture in umirjanja prometa v mestu).

S kandidaturo za naziv Alpsko mesto leta se Občina Tolmin poteguje za status, s katerim se v preteklosti lahko pohvalijo danes poznani alpski kraji in občine, kot so na primer Beljak, Belluno, Trento, Bolzano ali Chamonix. Enoletno nosilstvo dviga prepoznavnost, omogoča nove tržne prijeme, povezuje ideje znotraj občine in odpira

možnosti sodelovanja v širšem alpskem prostoru. Občine, ki so naziv imele v preteklosti, nadaljujejo s sodelovanjem in nadgrajujejo izkušnjo v novih projektih ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja. Idrija, nam bližnja občina in Alpsko mesto leta 2011, je svojo izkušnjo nadgradila s številnimi pobudami in sodelovanji, ki se nadaljujejo tudi po zaključku obeleževanja.

Uroš Brežan,
ŽUPAN

Viri in dodatne informacije so dostopne na elektronskem naslovu: <http://www.alpenstaedte.org/sl>

Občinski svet Občine Tolmin je v skladu z 21. členom Statuta Občine Tolmin (Uradni list RS, št. 13/2009,17/2011 na svoji ____ seji, dne _____, sprejel naslednji

SKLEP

Občinski svet Občine Tolmin soglaša s kandidaturo mesta Tolmin za naziv Alpsko mesto leta 2016.

Uroš Brežan,
župan